

Turinys

Ižanga	6
Gabrielle Bonheur Chanel, geriau žinoma kaip Coco	12
<i>Rue Cambon 31</i> , Madmuazelės valdos	48
Karalienės sugrįžimas	100
Legendiniai kvėpalai	178
Mada praeina, o stilius išlieka	196

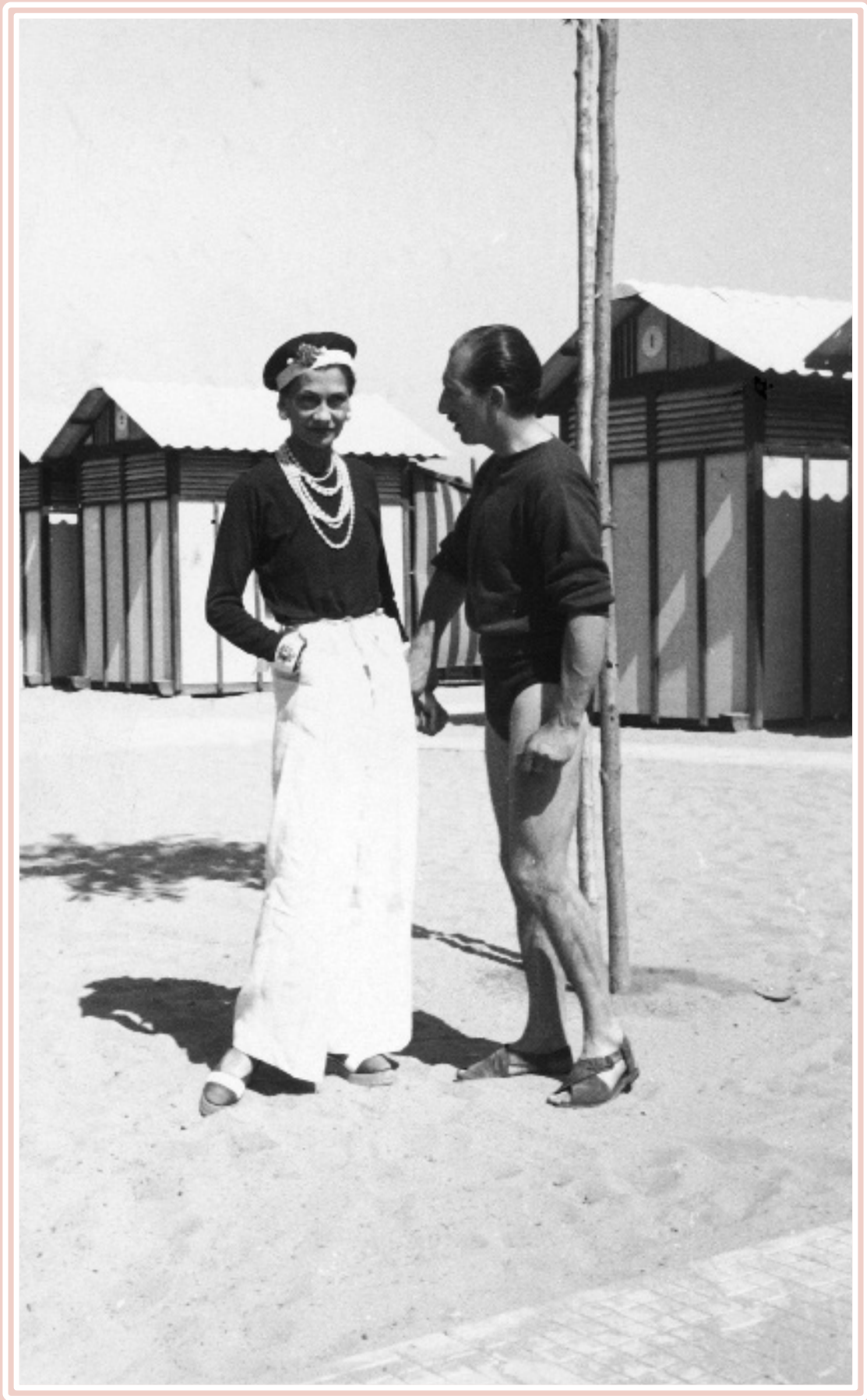
Coco Chanel 1935 m. fotografavo Mano Ray. Charakteringas kadras, apimantis visus perversmą sukėlusio jos stiliaus elementus: liekną figūrą, juodą suknelę, nuolatinę detalę – skrybėlaitę ir tikrus perlus, derinamus su bižuterijos dirbiniais.

Rue Cambon 31, Madmuazelės valdos

Chanel stiliaus revoliucija. Paryžiaus ateljė, kurioje Coco Chanel dirbo ir gyveno, buvo kuriami šedevrai, sukėlę moteriškos elegancijos sąvokos revoliuciją. Jos maža juoda suknelė, papuošalai ir dryžuotos palaidinės auksinėmis sagomis buvo gaivaus oro gūsis, nuo Paryžiaus sklindantis iki Holivudo.

Coco charakteris, išraiškingumas, entuziazmas ir aštrus ironijos pajautimas ją pavertė kerinčia savo laikmečio asmenybe, o netipiškai liekna figūra anaipol nesumenkino jos žavesio, tik prisidėjo prie unikalumo. Pasižymėdama nepriekaištingu skoniu formoms, spalvoms ir audiniams, ji sugebėjo itin taikliai išryškinti savo grakštumą. Ji niekada nelikdavo nepastebėta ir viskas, ką vilkėdavo, virsdavo kitų kopijomis: ne išimtis buvo ir šios baltos laisvai krintančios pižamos stiliaus kelnės, kurias ji gražiai įdegusi pademonstravo per savo atostogas darytoje nuotraukoje. Jos įdegis, paryškintas perlų vėrinio, paskatino madą, o jai nusprendus atnaujinti savo įvaizdį ir nusirėžus nuostabius plaukus, visi Paryžiaus salonai pajuto spaudimą neatsilikti ir tenkinti jos berniukiško stiliaus įvaizdžio poreikį. Lig tol savo juodus, storus, liemenį siekiančius plaukus ji, supynusi į tris kasas, susukdavo aplink galvą, bet dabar ji nusprendė išbandyti drąsų kirpimą, atidengiantį ilgą kaklą, kuriuo didžiavosi. Šis bebaimis jos žingsnis papuolė į klasikinių Chanel anekdotinių istorijų repertuarą. Pagauta vaizduotės, ji mėgdavo pasakoti, kaip kartą jai ruošiantis vykti į operą sprogęs vandens šildytuvas, sugadinęs šukuoseną, taigi ji buvo priversta nusikirpti plaukus.

Vienas ikoniškų Chanel įvaizdžių buvo baltos plačios kelnės, kaskadomis krentantis perlų vėrinys tamsios palaidinės fone ir jūreiviška kepuraitė. Šioje nuotraukoje ji pozuoja Venecijos Lido paplūdimyje kartu su Laurino kunigaikščiu Marcello Caracciolo.

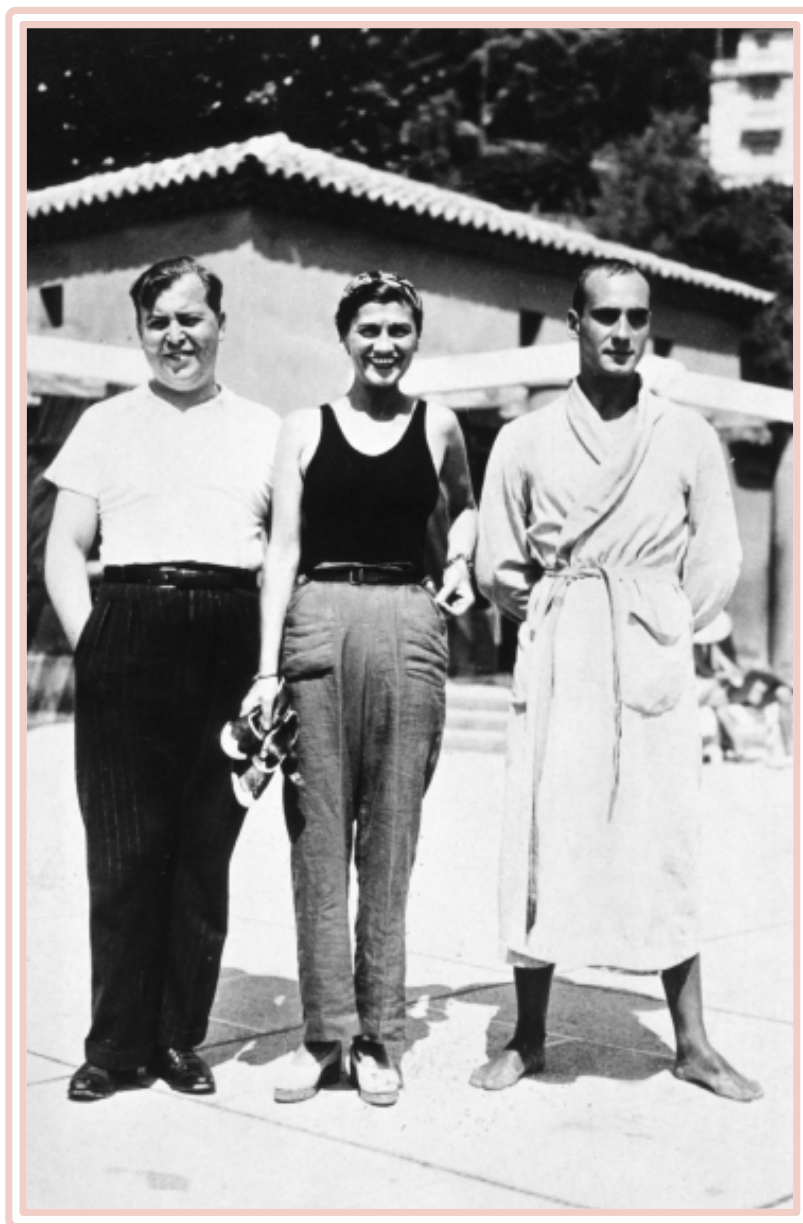

Coco Chanel vilki jūreiviško stiliaus palaidinę ir džersio kelnes, apsupta levandų viloje „La Pausa“ Prancūzijos Rivjeroje. Prie kojų – jos šuo Gigot.

Nepaisant to, ar jos istorija buvo legenda, ar tiesa, jos pasirinkimai sukėlė sensaciją ir sukūrė išliekamąją vertę pasižymintį stilių, padėjusį susiformuoti kitokiai moteriai, tokiai, kuri aukštinama Victorio Margueritte skandalingame, didžiulio populiarumo sulaukusiame romane *La Garçonne*. Romano pagrindinė veikėja buvo moteris trumpa berniukiška šukuosena, finansiškai nepriklausoma, be skrupulų besirenkanti meilužius ir išskirtinai savo laikmečiui emancipuota, lygiai tokia, kokia buvo ir Coco. Visos kopijavo jos plaukų kirpimą ir dėdavosi tokias pačias varpo formas, šiek tiek akis pridengiančias skrybėlaites.

Tuo tarpu Chanel suknelių siluetai tapo vis laisvesni, išnyko liemens linijos, o aptakesnių formų moterys turėjo griebtis audinių, kuriais rišosi maskuodamos krūtinę, norėdamos pailginti ir paliekninti silueta. Coco jas visas privertė atrodyti taip, kaip ji.

XX amžiaus trečiajame dešimtmetyje Coco įvestas „dvilytis“ stilius sulaukė precedento neturinčios sėkmės, o Paryžius buvo jo epicentras. To laikmečio žurnalų puslapiai liudija, kokią įtaką madai turėjo Chanel stilius: tokie leidiniai kaip *Minerva* ir *Femina* buvo praktiškai jos kūrybos katalogai. Tuo periodu Coco savo suknelių modeliuose įvedė naujovę, tapusią dar vienu klasikiniu Chanel stiliaus elementu, – kišenes, kurios buvo būdingos darbo drabužiams ir kurios išlaisvino moteris nuo nepatogios būtinybės visą laiką turėti su savimi rankinę.

Coco, vilkinti vyriško stiliaus kelnes, scenografo Christiano Bérard'o ir šokėjo Boriso Kochno draugijoje 1932 m. Monte Karle.

Šių paprastų, tarsi išplaukiančių linijų siluetas pasiektas novatoriškai panaudojus džersį. Jis buvo itin dažnai naudojamas Chanel drabužiams XX amžiaus trečiajame dešimtmetyje. Jos aprangą pagyvina įprastinis keliaaukštis perlų vėrinys ir balto pikė audinio (pranc. piqué) apykaklė, įvaizdį užbaigia juoda šiaudinė skrybėlaitė.

Coco Chanel fotografavo Berenice Abbott, demonstruojančią naują trumpą šukuoseną – vėliau imtą imituoti milijonų moterų – kurią papildė natūralių spalvų megzto audinio drabužiai, kaip šis klostuotas vilnos džersio sijonas.

„Chanel pasisako už kišenes taip pat tvirtai, kaip užtikrintai pasirinko džersį“

(Vogue, 1920 m.)

Buvo sakoma, kad niekas Chanel drabužių nedėvi taip, kaip Chanel. Coco fotografija, daryta 1926 m., kurioje ji vilki paprasto silueto megzto audinio kostiumėlį, dailiai papildantį jos androgenišką figūrą, – puikus to įrodymas. Elegantiškas kostiumėlio moteriškumas išryškkinamas papuošalais ir perlais.

Dešinėje: XX amžiaus trečiajame dešimtmetyje, kai Coco įsigijo tamsiai mėlyną „Rolls-Royce“ su specialiai užsakytu juodos odos salonu, ji paskatino tamsios spalvos automobilių madą. Fotografijoje ji 1928 m. Bjarice.

„Kai rasiu spalvą, tamsesnę už juodą, aš ją ir pasirinksiu. Kol tai nutiks, aš rengiuosi juodai!“

Likdama ištikima savo įsitikinimui, kad „elegancija yra tai, kas telpa pačiame brangiausiame, prašmatniausiame, rafinuotame minimalizme“, ji ėmėsi savo sumaniausio projekto – sukurti tiesaus silueto, paprastą juodą suknelę, tinkančią bet kokiai progai, pasiūtą iš krepdešino (*crêpe de Chine*), tankaus ir plono šilkinio audinio, bei tapusią būtinu kiekvienos moters garderobo elementu. Jos *petite robe noire*, maža juoda suknelė, tapo šio dešimtmečio simboliu. Tai buvo nauja kuklios juodos suknelės su baltais rankogaliais ir apykakle, kurią vilkėdavo parduotuvių asistentai ir pardavėjai, versija, bet kartu ji buvo materialus patvirtinimas apie visuomenėje plintantį atkaklų demokratiškumo moterų atžvilgiu reikalavimą, kurį ištransliavo Coco.

Pati paryžietiškos elegancijos esmė dabar buvo paprastos konstrukcijos modelis, išlaisvinantis iš varžančių biustjė bei korsetų ir skirtas bet kuriai moteriai, norinčiai pačiai apsirengti, taip pat greitai ir be vargo nusirengti.

Vėlgį įkvėpimas atsklido iš Gabrielle vaikystės ir prisiminimų apie Obazino abatiją bei paprastus vienuolių vilkimus abitus. Neva tai kukli maža juoda suknelė, jos meistriškumo dėka pritaikius apnuogintos nugaros ir asimetriško kirpimo detales, skleidė paslaptinę geidulingumą. *Vogue* ją palygino su Fordo modeliu „T“ – „kažkuo, be ko pasaulis negalėjo apsieiti“.

„*Petite robe noire*“ ženklino perversmo madoje tašką. Šioje nuotraukoje Coco savo mažą juodą suknelę pagyvina pasirinktu tikros juvelyrikos papuošalu ir paprastos bižuterijos deriniu, sukurdama pritrėnkiantį įvaizdį.